

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 535/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Vierou Strakovou, advokátkou, Námestie legionárov 5, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/113/2024 z 29. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. mája 2025, doplnenou podaním v rovnaký deň a podaním zo 16. mája 2025 o originál plnej moci na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/113/2024 z 29. januára 2025. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že v spore iniciovanom sťažovateľom sťažovateľ podal dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove o odmietnutí odvolania sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prešov.
3. Dovolanie podané sťažovateľom najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 447 písm. e) Civilného sporového poriadku, pretože dovolanie nebolo spísané advokátom. Dôvodom odmietnutia dovolania sťažovateľa bolo preto nesplnenie podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní ako osobitnej podmienky prípustnosti dovolania. Dovolací súd na zdôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že dovolateľ bol riadne poučený odvolacím súdom o potrebe zastúpenia v dovolacom konaní. Zároveň uviedol, že dovolateľ bol zo strany súdu prvej

inštancie o práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci preukázateľne opakovane poučený. Napriek tomu si sťažovateľ v dovolacom konaní advokáta nezvolil a dovolací súd nemal preukázané ani zastupovanie Centrom právnej pomoci.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Prevažná časť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa smeruje k nedostatočnému odôvodneniu napadnutého uznesenia a tkvie v nespokojnosti sťažovateľa s prístupom dovolacieho súdu, ktorý podľa jeho názoru mu mal prideliť advokáta. Rozhodnutia súdov považuje za formálne, uvádza, že nebol správne, úplne poučený súdmi. Podľa poučenia požiadal Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta, pričom do dnešného dňa sa tak nestalo. Opakovane apeluje na najvyšší súd, aby mu bol pridelený advokát na spísanie dovolania a aby náležite napravil a chránil práva sťažovateľa. Argumentuje, že nepridelením advokáta by boli porušené práva na rovnocenné postavenie účastníkov a na súdnu ochranu.

5. V ďalšom sťažovateľ argumentuje k meritu súdnej veci, keď uvádza, že nesúhlasil so zmenou žalovaného, vyjadruje sa k nariadenému neodkladnému opatreniu, ako aj k odmietnutiu odvolania proti uzneseniu o neodkladnom opatrení, pričom uvádza, že okresný súd a krajský súd takmer úplne ignorovali jeho odvolanie. Poukazuje na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu a ústavného súdu, osobitne v otázke náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

6. Sťažovateľ uvádza, že boli porušené jeho práva na rovnocenné postavenie účastníkov konania, pričom musel sám vystupovať na okresnom súde a krajskom súde napriek tomu, že mal nárok na advokáta prideleného Centrom právnej pomoci.

7. Žiada, aby sa súd vysporiadal s rôznorodými tvrdeniami Centra právnej pomoci, pričom ako prílohu ústavnej sťažnosti prikladá viaceré rozhodnutia, ktorými Centrum právnej pomoci vyhovel jeho žiadostiam o ustanovenie právneho zástupcu, resp. ich zamietlo.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa smeruje k porušeniu práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu vo výroku o odmietnutí dovolania sťažovateľa z dôvodu nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (povinného zastúpenia advokátom).

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je prevažne vyjadrením jeho nesúhlasu s odmietnutím dovolania. Výsledok dovolacieho konania v podobe odmietnutia dovolania bol však nevyhnutným dôsledkom

nesplnenia podmienky povinného právneho zastúpenia advokátom ako osobitnej podmienky dovolacieho konania. Odmietnutie sťažovateľovho dovolania preto dovolaciemu súdu nemožno vytknúť.

11. Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre opakovane pripomína, že otázku prípustnosti dovolania upravuje zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti. Ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu.

12. Z predloženej ústavnej sťažnosti ústavný súd vyabstrahoval nespokojnosť sťažovateľa s odôvodnením napadnutého uznesenia, preto sa v rámci posudzovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa obmedzil na posúdenie, či sa najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia ústavne udržateľným spôsobom vysporiadal s neprípustnosťou podaného dovolania.

13. Požiadavka povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní reflektuje význam, ktorý sa tomuto mimoriadnemu opravnému prostriedku prikladá. Odborná spisba opodstatňuje tento predpoklad prípustnosti dovolania vytvorením procesného filtra na zjavne neopodstatnené, resp. neprípustné dovolania, ako aj zabezpečením toho, aby malo dovolanie všetky potrebné náležitosti vrátane uvedenia a konkretizovania dôvodu, pre ktorý sa rozhodnutie odvolacieho súdu napáda dovolaním (pozri Stevček, M. a kol. *Civiln sporov poriadok. Koment r.* Druhé vydanie. Praha : C. H. Beck. 2022. s. 1595.).

14. Najvyšší súd v napadnutom uznesení konštatuje splnenie podmienky poučovacej povinnosti v uznesení odvolacieho súdu, a to aj v otázke povinného zastúpenia advokátom. Navyše, uvádza, že podľa aktuálnej právnej úpravy súd nerozhoduje o ustanovení advokáta účastníkom konania. Napriek poučeniu dovolateľ nepreukázal zastupovanie advokátom v dovolacom konaní, nepreukázal ani právnické vzdelanie pre účely postupu podľa § 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP, preukázané nebolo ani zastupovanie Centrom právnej pomoci. Preto dovolací súd pristúpil k odmietnutiu podaného dovolania.

15. Ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je dostatočne, riadne a zrozumiteľne odôvodnené a v tomto smere nemožno najvyššiemu súdu vytknúť žiadne nedostatky dosahujúce ústavnoprávnu intenzitu. Preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu